

2015

Vera
Berkeveld
2311836

[STUDIEDAG 1]

Bijeenkomst jong en oud kunstenaars

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Artikel Manager worden? Leer dan filosofie en geschiedenis.	4
Artikel Kunstbeleid voor Facebookgeneratie	5
Presentaties	6
Aart Strootman.....	6
Sjon Brands.....	7
Betoog	8

Inleiding

In de week van 14 tot 20 september 2015 vond de introductie plaats van de minor Kunst, Cultuur en Onderzoek. Wij waren deze week te gast in het Ru van Rossumhuis in Tilburg. Hier leven oudere en gepensioneerde kunstenaars met en bij elkaar.

<http://tilburgers.nl/wel-sympathie-maar-geen-geld-voor-ru-van-rossumhuis-in-rijksmonument-mariengarde/>

Artikel Manager worden? Leer dan filosofie en geschiedenis.

Ramsey Nasr, NRC Handelsblad 9 mei 2015

‘Vakken als kunst en klassieke talen dienen een even groot nut, voor de maatschappij, als dat van andere vakken.’ Kunst maakt onze wereld groter, verwarrender.

Kunst is een geliefd slachtoffer. Het kabinet sneed in het geld dat naar kunst ging en verwachtte wel dat iemand anders de sponsoring op zich zou nemen. Terwijl ze daarbij de kunstenaars wel afschilderde als profiteurs. De sponsors waren gering. Nu gaat ook het mes in de kunstopleidingen. In een samenleving waar de politiek mensen afschildert als uitvreeters, zullen mensen die hulp vragen, beschouwd worden als de vijand die op onze winsten uit zijn. Rendement denken heeft ons in de afgelopen jaren verziekt. Bestuursleden beschouwen hun bedrijf als instrument om geld mee te verdienen en vergeten daarbij de primaire functies. Het schrikbeeld van Nederland bestaat uit mensen die alleen leven voor economische waarde.

Kunst werpt vragen op, ze kietelen onze nieuwsgierigheid. Het zijn uiteindelijk deze vakken, die goede managers en bestuurders zullen leveren.

Men moet meerduidigheid, empathie en verbeelding bijbrengen in het onderwijs. Omdat onze maatschappij anders morgen niet meer bestaat. Wat we nodig hebben zijn de zachte vakken. Studenten niet pushen om te doen wat ze kunnen, goed in zijn en waar geld te halen valt. Beschouw het als een investering.

Artikel Kunstbeleid voor Facebookgeneratie

NRC reader 28/08/2015

Hoe kun je met het kunstenbeleid in spelen op trends als vergrijzing, digitalisering en globalisering? Over vijf à tien jaar neemt de Facebookgeneratie het definitief over van de babyboomers. Stilzitten en wachten wat ons overkomt, is dus geen optie.

Voor het maken van kunst op het hoogste niveau is geld en focus nodig. De mogelijkheid daar kennis van te nemen is de basis van elk kunstbeleid. Het huidige kunstbeleid is te veel gericht op het in stand houden van beginnende, jonge kunstenaars en nieuwe instellinkjes. Beter zou zijn het cultuurbeleid niet primair gericht op de onderkant, maar op het stimuleren van het beste, wat overblijft toegankelijk maken voor een groot publiek. Dus minder instellingen, maar dan ook een betere financiële basis en niet knijpen op subsidie.

Voor kunstenaars en culturele instellingen van de toekomst is de stad de thuisbasis en de wereld het speelveld. Niet iedere provincie of landsdeel hoeft zijn eigen symfonieorkest, academie, theater- of dansgezelschap te hebben. Het huidige internationale cultuurbeleid redeneert vooral vanuit onze eigen landsgrenzen. Het liefst polderen we in eigen land.

Wie had twintig jaar geleden gedacht dat het belangrijkste museum een Philipsvleugel zou hebben of de belangrijkste concertzalen naar Heineken of Ziggo vernoemd zouden zijn? Die ontwikkeling zal doorzetten. Ga als overheid niet zelf allerlei projecten bedenken, maar volg kunstenaars en de cultuurinstellingen.

Digitalisering en online communicatie bieden ongekende mogelijkheden voor nieuwe productie en distributie. Tegelijkertijd gooien ze de traditionele verdienmodellen (auteursrecht) omver. Kwaliteit heeft te maken met originaliteit, met zeggingskracht en met vakmanschap. Tegenwoordig ligt de nadruk sterk op het element originaliteit en dat vakmanschap en zeggingskracht zijn ondergeschoven kindjes.

In een tijd van veel aanbod, veel keuze, digitalisering en globalisering neemt de autoriteit van de deskundige, de kenner, af.

Presentaties

Op woensdag 16 september werd er een programma georganiseerd voor de studenten van de minoren KCO en KC. Hierbij werden er twee presentaties gegeven. Een door Art Strootman, een componist, die de jonge kunstenaars vertegenwoordigde. Daarna sprak Sjon Brands als autonome kunstenaar, vertegenwoordigde de oudere kunstenaars.

Aart Strootman

Aart is gitarist en componist. Hij studeerde muziekgeschiedenis en begon al met deze studie op zijn 16^e. Hij was een goede gitaarspeler en kon daardoor vroeg beginnen met een HBO opleiding. Hij deed zijn Master in Amerika en Nederland.

Aart geeft nu ongeveer 100 concerten per jaar en is daarnaast coach en leraar. Hij schrijft ondertussen veel eigentijdse stukken. Wat hem een artiest maakt is, dat hij verschillende kwaliteiten van zichzelf kan combineren.

Na het voorstellen laat Aart een filmpje zien waarbij we naar een uitvoering kijken. Daar zien we Aart een lang stuk spelen op het festival 'Into the great wide open.' Hij laat tijdens de uitvoeren het publiek de stappen volgen die hij heeft moeten nemen voordat een muziekstuk af is. Hij heeft al zijn muziekteksten opgehangen, en speelt deze met zijn rug naar het publiek. Zo laat hij zien hoeveel tijd het kost om een stuk muziek van 15min (op cd) helemaal in te spelen. Zo speelt hij het gehele stuk in vier uur tijd.

Hij begon in 2009 met het spelen van de stuk en had hier een jaar voor nodig.

In 2014, na het succes op het festival 'Into the great wide open' krijgt Aart veel boekingen voor het stuk. Daardoor kan Aart van zijn werk leven, hij krijgt een inkomen.

Wat Aart als zwaar heeft ervaren is dat wanneer hij was afgestudeerd, hij gelijk moest tonen wat hij kon, anders kun je er geen geld mee verdienen. Hij heeft het altijd belangrijk gevonden loyaal aan je kunsten te blijven, je eigen kwaliteiten te weten.

In 2018 wil Aart een concert met 40 gitaren verwezenlijken. Deze bouwt hij allemaal handmatig. Hij zou daarmee geboekt willen worden over de hele wereld. Daarbij moet hij veel voorbereiden en verschillende processen doorlopen, er is weinig uitvoering. Zijn tip is; Ga ervoor! Investeer in je kunnen. Ga doen wat je wilt!

Sjon Brands

Sjon is kunstenaar in Tilburg en woonachtig in het Ru van Rossumhuis. Kunstenaar, dat wordt je niet, dat ben je. Hij studeerde werktuigbouwkunde, waarbij hij de wiskundig aspecten erg interessant vond. Daarna deed hij een studie geschiedenis, waar hij later in ging onderwijzen. Op zijn 40^e was hij dit zat en deed een theateropleiding in Antwerpen. Daarna begon hij eigen stukken met een toneelgroep te spelen. Hij vond gedichten bestuderen erg aangenaam.

Nu maakt Sjon vogels als kunstobjecten. Hij maakt deze van afval en rommel die mensen normaal weg zouden gooien. Hij bouwde dit uit en begon ook luchtschepen te maken. Hij struinde rommelmarken af en kreeg af en toe wat interessante voorwerpen. Hij maakt metaforen van het menselijk gedrag. Hij pakt twee voorwerpen en kijkt of deze bij elkaar passen, daarbij maakt hij graag gebruik van het toeval. Hij kijkt veel naar dingen om zich heen, de natuur.

Hij vindt dat je de kunstopvattingen van deze tijd moet laten varen. Jezelf durven uiten en het niet erg vinden als het werk nog niet af is. Verantwoordelijke kust is helemaal niet belangrijk. Hij is opzoek naar het kind in zichzelf, het spelen weer uitvinden. Het niet druk maken over het resultaat maar over het proces. Ga ook eens doen wat je nooit hebt gedaan. Eigenwijs jezelf kunnen zijn!

Betoog

Het grote onderwerp van deze dag, was wel dat kunst moet blijven bestaan. Het is nodig voor jong en oud en men put er veel uit. De kunstenaar kan zichzelf helemaal openstellen en opgaan in de fascinatie die hij koestert.

In het artikel *Manager worden?* was de stelling; ‘Vakken als kunst en klassieke talen dienen een even groot nut, voor de maatschappij, als dat van andere vakken.’

Zelf ben ik het hier mee eens. Ik vind dat dit soorten vakken zeker meedragen aan de maatschappij, ze verbinden mensen met elkaar en laten je anders kijken naar problemen. Ze zouden zeker niet moeten worden wegbezuinigd, maar er zouden ook niet al te veel van moeten bestaan.

In dat zelfde artikel werd het volgende genoemd; ‘Men moet meerduidigheid, empathie en verbeelding bijbrengen in het onderwijs.’

Hier ben ik het deels mee eens. Ik vind dat dit zeker in het onderwijs moet worden toegepast, maar ook elders. Het onderwijs is daar niet alleen verantwoordelijk voor. Ikzelf als leraar zou de normen en waarde van kunst willen bijbrengen, maar dit moet ook worden overgenomen in de thuissituatie en andere aspecten in het leven.

Ook werd dit genoemd; ‘Bestuursleden beschouwen hun bedrijf als instrument om geld mee te verdienen en vergeten daarbij de primaire functies.’

Ikzelf heb hier vooral last mee in het onderwijs. Ze laten weten zonder wist oogmerk te werken, maar ik merk daar weinig van. Ze bezuinigen op schoolfataliteiten, terwijl er nog een paar ton op de bank staat. Dat is heel frustrerend. Het zelfde geldt in mijn menig voor ziekenhuizen.

In het artikel over de *Facebookgeneratie* werd dit standpunt ingenomen; ‘Het huidige kunstbeleid is te veel gericht op het in stand houden van beginnende, jonge kunstenaars en nieuwe instellinkjes.’

Ik ben het er niet mee eens. Er gaat ontzettend veel subsidie naar kunstenaars die al bekend zijn en dus hun boontjes best zelf kunnen doppen, en musea, die bezoekers trekken, en daar dus van profiteren. Er zou zeker gekeken moeten worden naar, hoe het geld het beste kan worden verdeeld, maar dit moet niet naar de ‘oudere, betere’ kunstenaars.

In datzelfde artikel wordt het volgende genoemd; ‘Tegenwoordig ligt de nadruk sterk op het element originaliteit en dat vakmanschap en zeggingskracht ondergeschoven kindjes zijn.’

Helaas ben ik het hier mee eens. Zelf ben ik veel met het vak bezig, ik vind schilders die mooi kunnen schilderen inspirerend. Terwijl een kunstenaar die een stip op een doek zet en daar een goed verhaal bij verteld, meer wordt gewaardeerd.

Ook werd dit genoemd; ‘Ga als overheid niet zelf allerlei projecten bedenken, maar volg kunstenaars en de cultuurinstellingen.’

Dit vind ik een goed argument. Overheden hebben soms een potje over en denken dan, wat zullen we nu eens voor leuks bedenken om de cultuur te stimuleren. Nee, laat dit over aan mensen die hier dagelijks mee bezig zijn, zoals kunstenaars en bedenkers.

Tijdens de presentatie van Aart, ben ik heel erg gaan bewonderen hoe lang een muzikant erover doet, totdat hij een goed muziekstuk op cd heeft gezet. Het kostte zoveel tijd dat hij dit heeft willen laten zien aan zijn publiek. Dat vond ik een hele mooie vorm.

Na de presentatie van Sjon, had ik het gevoel, ja zo moet het. Je moet gewoon doen wat je leuk vindt en fijn vindt in het leven. Niet bang zijn om die keuzes te maken, want uiteindelijk wordt je daar gelukkiger van. Hij is op zoek naar het kind in zichzelf, het spelen weer uitvinden. Ik heb dat zelf ook wel eens. Dan denk ik, moet ik weer achter mijn laptop kruipen voor een verslag, terwijl ik het liefst de kou in ga en de zandbak opzoek of in een boom klim.

Daarmee kan ik concluderen dat kunst in het algemeen moet blijven bestaan. Het is iets belangrijks in onze maatschappij en zou gekoesterd moeten worden. De regering moet blijven investeren in de kunstenaars en de opleidingen.